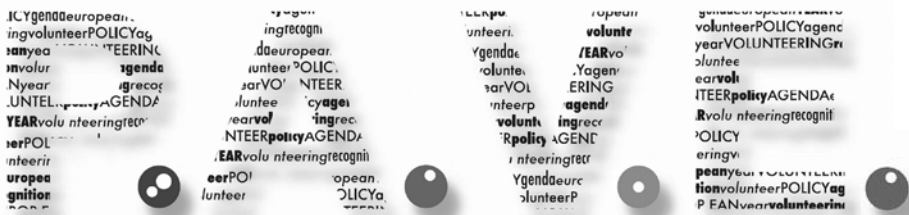

Policy Agenda for Volunteering in Europe

Politický program pro dobrovolnictví v Evropě

Cesta k zajištění trvalého odkazu Evropského roku dobrovolnictví 2011

Výtah z anglického originálu publikace P.A.V.E.

P.A.V.E. – Politický program pro dobrovolnictví v Evropě

vydala Česká rada dětí a mládeže jako přílohu zpravodaje Archa č. 5 v listopadu 2012
Z anglického originálu přeložil a pro potřeby ČRD M zpracoval výtah Pavel Trantina.

Souhrn

Politický program pro dobrovolnictví v Evropě (Policy Agenda for Volunteering in Europe, dále P.A.V.E.), připravený Aliancí pro Evropský rok dobrovolnictví 2011 (EYV 2011 Alliance, dále Alliance) přináší doporučení pro účinnější a účelnější evropský politický rámec na podporu a posilování postavení dobrovolníků, dobrovolnických organizací a organizací pracujících s dobrovolníky i jejich partnerů. Doporučení zahrnují návrhy kroků, vztahujících se k těm částem dobrovolnických politik, které již byly identifikovány jako potřebné v Rozhodnutí Evropské rady o ERD 2011¹ z roku 2009 a Sdělení Evropské komise o dobrovolnictví² z roku 2011. Doporučení P.A.V.E. představují a podporují dobrovolnictví jako vyjádření evropských hodnot, poskytující nástroj pro aktivní občanství a přispívající k růstu hospodářství a sociálního kapitálu.

P.A.V.E. zdůrazňuje potřebu partnerského přístupu, který zahrnuje všechny zapojené strany na cestě k příznivé dobrovolnické infrastruktuře v Evropě. Taková infrastruktura by měla zahrnovat náležité a nezbytné podpůrné mechanismy pro dobrovolníky a organizace s nimi pracující včetně náležitého a udržitelného financování. Měla by poskytovat logicky promyšlené a průřezové politické přístupy ke snižování překážek pro dobrovolnictví a zahrnovat rozvoj náležitých rámců pro dobrovolníky a jejich organizace, které uznávají jejich práva a povinnosti.

Doporučení odrážejí skutečnost, že k provádění politik založených na důkazech je zapotřebí zlepšit sběr dat o hodnotě a dopadech dobrovolnictví v Evropě. Taková data by měla brát v úvahu jak hospodářskou, tak společenskou hodnotu dobrovolnictví a měření by mělo odrazet specifickou povahu dobrovolnictví, aby tak data byla věrohodná.

P.A.V.E. také zdůrazňuje potřebu zlepšeného přístupu ke statistickým datům a dalším informacím týkajícím se dobrovolnických příležitostí, vedle dohodnutých společných principů pro poskytování kvalitního dobrovolnictví za účelem zvýšení ocenění, dopadu a hodnoty dobrovolnictví napříč Evropou. Uznává skutečnost, že kvalitní dobrovolnictví vždy vychází ze společně dohodnutých aktivit mezi zapojenými stranami a zahrnuje silná a transparentní mnohostranná partnerství.

Uznávání výsledků dobrovolnictví – ať už individuálních nebo skupinových – pokládá P.A.V.E. za zásadní pro to, aby mohli dobrovolníci lépe využívat a představovat své schopnosti a znalosti získané díky dobrovolnictví i v jiných oblastech svého života. To dále zvyšuje dopad dobrovolnictví. Doporučuje se zlepšit mechanismy uznávání toho, jak dobrovolnictví přispívá k procesu celoživotního učení.

P.A.V.E. přináší program pro politický rámec, který by měl být rozvinut, aby byl zajištěn odkaz Evropského roku dobrovolnictví (dále ERD 2011) ve smyslu průřezových politických doporučení různým zapojeným stranám.

Předmluva

Politický program pro dobrovolnictví v Evropě (P.A.V.E.) usiluje o zajištění trvalého odkazu ERD 2011 tím, že se obrací na všechny zapojené strany, aby řešily nedostatky současných

politik. Zároveň P.A.V.E. přispívá k dosažení cílů ERD 2011 a zajištění jeho příslibného odkazu pro dobrovolnictví v Evropě. P.A.V.E. je také relevantní pro Strategii Evropské unie (dále EU) 2020, protože podporuje změny politiky, aby umožňovaly více občanům být aktivní prostřednictvím dobrovolnictví a vyjadřovat evropské hodnoty³ a své evropské občanství. Tím podporuje inteligentní, udržitelný a inkluzivní růst v Evropské unii. Politická doporučení P.A.V.E. předchází kapitola popisující hospodářskou a sociální situaci v Evropě 2011 a její vazbu na dobrovolnictví a rozvoj dobrovolnické politiky.

Doporučení, dohodnutá Řídící skupinou Aliance 17. listopadu 2011 a schválená uvedenými členskými organizacemi, směřují ke všem zapojeným stranám – evropským institucím, rozhodujícím činitelům v členských státech na všech úrovních, sociálním partnerům (zaměstnavatelé ve všech sektorech – ziskovém, neziskovém, veřejném, soukromém atd. a odborovým organizacím) a občanské společnosti. Vycházejí ze závěrů pracovních skupin Aliance a jsou členěna dle čtyř cílů ERD 2011: usilovat o vytváření příznivého prostředí pro dobrovolnictví v EU, umožnit organizátorům dobrovolných činností, aby zlepšili jejich kvalitu, uznávat dobrovolnické aktivity, zvýšit povědomí o hodnotě a důležitosti dobrovolnictví.

Uznávajíc, že dobrovolnictví je poskytováno zdarma, ale není bez nákladů, Aliance věří, že dobrovolnictví potřebuje a zaslouží si cílenou podporu všech zapojených stran. P.A.V.E. usiluje o multilaterální přístup ve zlepšování a rozvíjení dobrovolnictví v Evropě, jeho doporučení proto nevyhnutelně vyžadují aktivitu na straně různých zapojených skupin. Ty by měly partnersky spolupracovat a navrhovat různá řešení odpovídající jejich kompetencím a zkušenostem. V tomto ohledu P.A.V.E. ve své 1. Sekci ukazuje, kde jsou zapotřebí specifické a kde multilaterální přístupy a kde by jednotlivé zapojené strany měly navazovat partnerství s ostatními.

Následující sekce 2-7 obsahující doporučení z pracovních skupin pak poskytují detailnější analýzu a doporučení podle specifických témat, jež byla nastolena během ERD 2011. Poskytují dodatečnou inspiraci k zavádění politických doporučení. Na konci P.A.V.E. naleznete několik příloh doplňujících kontext a vysvětlivky.

Celkem 100 evropských expertů na dobrovolnictví ze členských organizací Aliance, mnoho z nich samotných dobrovolníků, se účastnilo této jedinečné iniciativy během roku 2011, aby vypracovali doporučení v P.A.V.E. obsažená. Stavěli na zkušenostech členských organizací a evropských sítí aktivních v dobrovolnictví, což umožnilo, aby P.A.V.E. měla skutečně praktický přístup a zároveň byla založena na politických stanoviscích připravených již před samotným ERD 2011⁴.

Dobrovolnictví bývá definováno mnoha různými způsoby, avšak existují jeho základní univerzální principy. Proto dobrovolnictví v tomto dokumentu zahrnuje ty aktivity, které se odrážejí v principech definovaných Rozhodnutím Rady o ERD 2011 (2009) a Sdělení Evropské komise (dále EK) o politikách EU a dobrovolnictví (2011):

- všechny formy dobrovolných aktivit, ať již formální, neformální nebo informální,
- prováděné ze svobodné vůle, výběru a motivace jedince,
- bez touhy po finančním zisku, tedy kde finanční zisk není ani cílem, ani cestou k uznání příspěvku nebo výsledku,
- je cestou solidarity a poskytuje možnosti reagovat na lidské, sociální nebo ekologické potřeby a obavy,
- je často vykonáváno ve prospěch neziskové organizace nebo iniciativy místní komunity.

Kontext

P.A.V.E. bylo vytvořeno na pozadí hospodářské krize v Evropě⁵. Rok 2011 znamenal pro Evropu velmi rozdílnou sociální a hospodářskou situaci než rok 2007, kdy byl rozvinut návrh ustavit rok 2011 Evropským rokem dobrovolnictví. Tato skutečnost přinesla řadu výzev, ale také příležitost ukázat, jak zásadní jsou dobrovolníci a dobrovolnické organizace pro uspořádání a kulturu Evropy. A také jak je důležitá podpůrná infrastruktura pro umožnění a řízení dopadu, který dobrovolníci a dobrovolnické organizace mohou mít.

Diskutuje se o tom, že je hospodářská krize doprovázena krizí společenskou⁶ a že tato situace zahájila počátek nového společenského řádu. Jednou z charakteristik tohoto nového zřízení je měnění se role státu v poskytování služeb občanům. Krize nutí vlády k přehodnocení Evropského sociálního modelu a zvažování, jak udržet poskytování sociální péče a další veřejné služby, jež jsou zásadní funkcí tohoto modelu. Tato situace také v některých případech poskytla příležitost k otázkám, zda má být vůbec model zachován v současné formě. V některých oblastech tato debata vedla k návrhům, že by dobrovolníci a organizace s nimi pracující mohly a měly poskytovat služby namísto státu.

Aliance věří, že omezovat hodnotu přiznanou dobrovolníkům a organizacím s nimi pracujícím na pouhé nahrazování prostředků poskytování služeb dříve zajišťovaných státem by představovalo selhání v ocenění role, hodnoty a konečné dopadu celého sektoru, který jen v počtech zapojených osob představuje více evropských občanů, než žije v největším členském státě EU. Aliance také věří, že dobrovolnictví je doplňující funkcí k Evropskému sociálnímu modelu a nemělo by k němu být připoutáváno jako integrální součást.

Musí být viděno jako světlo naděje, že v časech, kdy více a více evropských občanů zápolí se svými sníženými hospodářskými možnostmi z důvodu vysoké nezaměstnanosti, závislí na potravinové a materiální pomoci, je zvýšený počet ochotných dobrovolníků schopen reagovat na tyto potřeby. Současná hospodářská a sociální situace nesnížila ochotu evropských občanů uplatňovat a prokazovat evropské hodnoty prostřednictvím dobrovolnictví. Podstata dobrovolnictví tkví hlouběji než finanční škrty a hospodářské potíže a vytváří sociální kapitál, který, ač obtížně měřitelný, je přirozeným a nezbytným aspektem života. Časy útrap poskytují občanům zvýšené příležitosti k prokázání jejich nesobeké solidarity k druhým. Rozšířené přání být aktivním občanem společnosti spíše než pasivním konzumentem se jasně ukazuje v rozmanitosti osob, které dávají dobrovolně k dispozici svůj čas a zkušenosti tam a tehdy, kdy jsou zapotřebí.

Evropa nepochybně prochází procesem změn. Občanská společnost má hrát zásadní roli ve spolupráci s rozhodujícími činiteli a sociálními partnery, aby zajistila, že při zaměřování se na hospodářský růst a finanční stabilitu změna bezděčně nepoškodí tak důležitou součást evropské společenské struktury, již jsou dobrovolníci. ERD 2011 ukázal, že dobrovolníci si zaslouží ocenit náležitým a odpovídajícím uznáním a organizace s dobrovolníky pracující si zaslouží být podporovány příznivou dobrovolnickou infrastrukturou. A dále ukázal, že Evropa a její občané se spoléhají na kvalitní dobrovolnictví a zaslouží si ho v odpovídajícím právním rámci, kde práva a povinnosti dobrovolníků, organizací s nimi pracujících, příjemců jejich činnosti a zúčastněných stran jsou respektována. Konečně ERD 2011 ukázal, že dobrovolnictví by nemělo být zneužíváno jako řešení pro výzvy Evropy, ale mělo by být náležitě oceněno

jako vyjádření evropských hodnot, legitimní protiváha nespravedlnosti a jako náležité vyjádření solidarity mezi občany.

Tak jako byla hospodářská situace během příprav na ERD 2011 od té doby během roku samotného, tak se situace znovu změní, když se podíváme na nadcházející období naplňování jeho odkazu. Dobrovolnictví je a zůstane konstantní funkcí života v Evropě navzdory jejímu měnícímu se prostředí. Jeho dopad se však bude měnit a závisí na kontextu dobrovolnických politik, v jejichž rámci působí. Aliance doufá, že nevyhnutelné nadcházející změny v celkovém politickém rámci v Evropě dobrovolnictví podpoří a umožní mu zůstat základní součástí evropské společnosti a že občanská společnost bude pokračovat v poskytování příležitostí občanům se zapojit a dělat něco pro druhé.

Politická doporučení (Sekce 1)

1. Úvod

Aliance věří, že k dosažení cílů ERD 2011 je zapotřebí silných a transparentních vícečetných partnerství. ERD 2011 umožnil, aby se tato partnerství rozvinula a posílila, stejně jako umožnil větší projasnění podmínek, které jsou v Evropě nutné k tomu, aby se dobrovolnictví úspěšně rozvíjelo. Odkazem ERD 2011 musí být i nadále podpora a řízení dialogu směrem k zavádění konkrétních kroků, které P.A.V.E. popisuje, do praxe. Tato podpora a dialog vyžadují následující přístup a podmínky.

Příznivé a usnadňující prostředí pro dobrovolnictví vyžaduje jisté a udržitelné financování dobrovolnické infrastruktury, zejména pro organizace pracující s dobrovolníky. Vyžaduje porozumění, souvislou podporu a rozvoj ze strany všech zúčastněných stran, ale zejména rozhodujících činitelů, a potřebuje kombinaci podpůrných mechanismů a/nebo náležité organizační struktury, které mohou být dále posilovány příznivými právními rámci a jasně identifikovanými právy a povinnostmi pro dobrovolníky a dobrovolnictví.

Zlepšení kvality dobrovolnictví vyžaduje společné pochopení klíčových principů a součástí kvality dobrovolnictví, včetně například příležitostí pro vzdělávání a správné řízení dobrovolníků. Zlepšená kvalita zvyšuje míru, dopad a hodnotu dobrovolnictví a v Evropě existuje mnoho příkladů kvalitního dobrovolnictví které, protože vychází ze specifického kontextu, nebude nikdy stejné v rozdílných podmínkách. Kvalitní dobrovolnictví stabilně vychází z kroků společně dohodnutých mezi zapojenými stranami a zahrnuje silná a transparentní vícečetná partnerství.

Uznávání dobrovolnictví je zásadní pro povzbuzování náležitých pobídek všech zapojených stran, a tedy zvyšování počtu, kvality a dopadu dobrovolnictví. Vyžaduje rozvoj kultury uznávání napříč Evropou, posilující pozitivní veřejné povědomí prostřednictvím médií, aby bylo dobrovolnictví představováno jako hnací síla pro uplatňování evropských hodnot v praxi. Schémata a nástroje uznávání by měly zahrnovat mechanismy pro jednotlivce stejně jako pro výsledky kolektivního dobrovolnictví.

Dobrovolnictví má hodnotu a je důležité jako jedno z nejviditelnějších vyjádření solidarity podporující a podněcující sociální začleňování, vytváření sociálního kapitálu a produkující transformační efekt ve společnosti. Dobrovolnictví přispívá k rozvoji prosperující občanské

společnosti, která může nabídnout tvůrčí a inovativní řešení společných problémů a přispívá k hospodářskému růstu. A jako takové si zaslouží specifické a zacílené měření ve smyslu hospodářského a sociálního kapitálu.

2. Všem zúčastněným

Aliance se domnívá, že všechny strany zapojené do dobrovolnictví by měly spolupracovat na podpoře a rozvoji dobrovolnictví v Evropě. Některé kroky by měly být sdílené a speciálně by mělo být usilováno o koordinované akce na zvýšení dopadu a prevenci duplikace úsilí a vložených prostředků a na zajištění toho, aby podpora dobrovolnictví a implementace zahrnovala inkluzivní přístup. To umožní maximalizaci kapacity dobrovolnictví zvláště v jeho příspěvku sociální soudržnosti a začleňování.

2.1 Usilovat o vytváření příznivého prostředí pro dobrovolnictví v EU

2.1.1 Zajistit poskytování široké škály možností financování pro organizace pracující s dobrovolníky. Možnosti by měly přesáhnout velké zakázky a projektové financování a zahrnovat financování hlavní činnosti nebo menší granty a balíčky zakázek, umožňující plné financování nákladů (včetně osobních). Dobrovolnictví jako kofinancování věcným plněním by mělo být umožněno a nejlépe povinné. Přijetí přímého soukromého daru nebo daňové asignace by nemělo být důvodem pro krácení jiných forem podpory.

2.1.2 Vytvořit „Evropský znalostní institut o dobrovolnictví“ s navázanými „Národními znalostními instituty o dobrovolnictví“ v členských státech a investovat do nich. Tyto instituty by měly systematicky sbírat porovnatelná data o poměrech v dobrovolnictví, analyzovat dopad dobrovolnictví, provádět výzkum potřeb, na něž by dobrovolnictví mohlo reagovat, fungovat jako studnice dobré praxe a vytvářet důkazní materiál, který je často vyžadován v politickém rozhodování nebo na podporu grantových žádostí.

2.1.3 Vytvořit pravidla pro zapojování dobrovolníků. Ta by měla podporovat dobrou praxi a věnovat pozornost rozvoji doprovodných a harmonických úloh pro dobrovolníky a zaměstnance.⁷

2.1.4 Zajistit, aby práva a povinnosti dobrovolníků byla uznávána a respektována a aby dobrovolníci samotní si jich byli vědomi. Evropská charta práv a povinností dobrovolníků by mohla sloužit jako příklad pro politické rozhodování a národní legislativu v této oblasti.

2.1.5 Podporovat další rozvoj prostředníků a zprostředkujících organizací, které umožňují partnerství mezi různými zúčastněnými stranami. Taková infrastruktura hraje rozhodující roli zejména v rozvoji a podpoře propojení byznysu s občanskou společností a místní komunitou, aby bylo možné strategicky řešit společenské výzvy, jimž místní komunita i celá společnost čelí.

2.2 Umožnit organizátorům dobrovolných činností, aby zlepšili jejich kvalitu

2.2.1 Shodnout se na principech kvality, které umožní, aby dobrovolnictví vzkvétalo a aktivně přispívalo k rozvoji společnosti, a pokračovat ve vyhledávání modelů dobré praxe, jak nejlépe měřit a monitorovat kvalitu a dopad dobrovolnictví. Je třeba využít výsledků práce

Aliance a existujících informací, praxe a výzkumu o kvalitě dobrovolnictví. Výsledky by měly být náležitě šířeny a přispívat k vývoji Evropské značky zajišťování kvality pro organizace pracující s dobrovolníky. Takové schéma by mělo stavět na jiných modelech a garantovat, že poskytovatel má zaveden systém zajištění kvality, aby podporoval dobrovolnictví, a nečinit hodnotové soudy o kvalitě jako takové.⁸

2.2.2 Zakládat financování dobrovolnictví nejen na počtech dobrovolníků, ale na kvalitě, dopadu a snadnosti opakování poskytovaných příležitostí. Přijmout pružný přístup k měření výsledků uznáváním důležitosti „měkkých výstupů“ jako nevhodnějších pro vyhodnocení dopadu dobrovolnictví a uzpůsobovat na míru vyhodnocování a procedury psaní zpráv velikosti a druhu dobrovolnických příležitostí.

2.3 Uznávat dobrovolnické aktivity v zájmu povzbuzování vhodných pobídek pro jednotlivce, společnosti a organizace rozvíjející dobrovolnictví.

2.3.1 Vytvořit a podporovat Evropskou kartu dobrovolníka. Taková karta by uznala a podpořila příspěvek dobrovolníků společnosti a zdůraznila potenciál přeshraničního typu dobrovolnictví. Mohla by být vyvinuta podle modelu Euro<26 a ISIC⁹.

2.3.2 Podporovat stále shromažďování nástrojů uznávání dobré praxe v EU. To se může dít díky inspiraci fungujících platform¹⁰, které shromažďují znalosti, a práci učiněné Aliancí.

2.4 Zvýšit povědomí o hodnotě a důležitosti dobrovolnictví

2.4.1 Prezentovat dobrovolnictví jako zásadní společenskou aktivitu, která přidává hodnotu společnosti, upevňuje solidaritu. To by mělo ukázat, že dobrovolnictví nejenže podporuje evropské hodnoty, ale zavádí je přirozenými kroky do praxe.

2.4.2 Přispívat k rozvoji společných postupů pro měření dobrovolnictví. Tyto postupy by měly měřit dopad i hospodářskou a sociální hodnotu dobrovolnictví. Díky tomu by bylo možné plně pochopit a představit skutečnou hodnotu dobrovolnictví jako nezbytného hnacího motoru zdravé občanské společnosti a jako klíčového prostředku participace, sociálního začleňování a aktivního občanství. Společné postupy měření dobrovolnictví jsou také důležité pro usnadnění rozhodování na základě důkazů, které bere v úvahu hospodářskou a podstatnou udržitelnou hodnotu společenského kapitálu vytvářeného prostřednictvím dobrovolnictví.

3. Evropským institucím

Stanovením ERD 2011, vydáním Sdělení EK o dobrovolnictví¹¹ a odsouhlasením Závěrů Rady o dobrovolnictví a sociální politice¹² a sportu bylo dobrovolnictví potvrzeno jako důležité a relevantní téma pro Evropu. Instituce EU jsou v popředí nastavení dobrovolnických rámců politiky v Evropě, do nichž by se měly vejít i jednotlivé politiky členských států, a to uceleně a kompatibilně bez zbytečné harmonizace. Aliance se domnívá, že jsou na úrovni EU nezbytná konkrétní opatření pro další podporu a naplňování zavedených politických rámců.

3.1 Usilovat o vytváření příznivého prostředí pro dobrovolnictví v EU

3.1.1 Vypracovat koordinovanější a aktivnější přístup k dobrovolnickým politikám. Uznat dobrovolnictví jako průřezové téma¹³ a zřídit stále oddělení dobrovolnictví v Evropské komisi, doplněné o náležitě obdobné struktury v ostatních orgánech EU. Taková jednotka by

měla hájit odkaz ERD 2011 a rozvíjet, podporovat a udržovat náležitou meziútvárovou a interinstitucionální koordinaci. To zajistí, že se dobrovolnictví stane prioritou v rámci oblastí politik EU, kde hraje důležitou roli, zejména v dosažení Strategie Evropa 2020 a dále. Toto oddělení by mělo zajistit, aby zájmy dobrovolníků a organizací, které s dobrovolníky pracují, byly uznávány a respektovány v příslušných oblastech politiky, a aby se zamezilo přijímání omezujících předpisů, které by působily překážky jak organizacím, jež s dobrovolníky pracují, tak dobrovolnictví vůbec.

3.1.2 Zahnout dobrovolnictví mezi oblasti politiky pomocí otevřené metody koordinace (Open Method of Coordination, OMC). Pomocí procesu otevřené metody koordinace usnadnit výměnu a spolupráci mezi subjekty v jednotlivých členských státech.

3.1.3 Rozvinout síť kontaktních míst programu Evropa pro občany do jednotek aktivního občanství na národní úrovni. Fungovat jako efektivní mluvčí o dobrovolnictví k doplnění strukturovaného dialogu organizací občanské společnosti v rámci programu Evropa pro občany.

3.1.4 Udržet a zvyšovat množství a rozsah programů a mechanismů financování pro dobrovolnictví. Pokračovat a – pokud je to možné – zvýšit podporu, která je v současné době věnována dobrovolnictví v budoucím víceletém finančním rámci EU s využitím návrhů ve sdělení EK o dobrovolnictví jako základu. Možnosti by měly jít nad rámec velkých finančních dohod, smluv a projektového financování a měly by zahrnovat základní financování nebo menší dotace a smluvní balíčky, umožňovat plné pokrytí nákladů (včetně osobních nákladů) a aktuální tematické zaměření by mělo být rozšířeno. Dobrovolnictví jako příspěvek v naturáliích („in kind“) pro spolufinancování by mělo být povoleno a ideálně by mělo být povinné pro malé a velmi malé granty¹⁴. Tímto způsobem by měla být zachována cílená podpora evropských sítí působících v dobrovolnictví, zatímco by byl zároveň zvýšen přístup k fondům EU pro organizace na místní úrovni. Tím bude zaručena pokračující výměna myšlenek a osvědčených postupů v oblasti dobrovolnictví.

3.1.5 Zlepšit informovanost a přístup k evropským programům, projektům a možnostem financování ve vztahu k dobrovolnictví. Vytvořit nové nástroje a zlepšit a zjednodušit stávající mechanismy, kde je třeba, s ohledem na možnosti a potřeby menších organizací pracujících s dobrovolníky, zejména s ohledem na žádosti a postupy podávání zpráv pro financování.

3.1.6 Přijmout společný přístup k dobrovolnické legislativě. Měla by být dosažena silnější pozice v určování právního uznání dobrovolníků v EU, která by přispěla k rovnějšímu zacházení s dobrovolníky a zvyšování jejich mobility v rámci EU.

3.1.7 Přijmout Evropský statut sdružení¹⁵. To podpoří vytvoření dobrovolnické infrastruktury na evropské úrovni tím, že umožní právní a institucionální uznání evropských organizací pracujících s dobrovolníky, které umožňují, aby dobrovolnictví bylo skutečně evropskou činností, jež může podporovat mobilitu.

3.1.8 Podpořit dobrovolnictví státních příslušníků třetích zemí v EU v zájmu přeshraniční mobility dobrovolníků. A to jak pro státní příslušníky třetích zemí již žijící v EU, tak pro ty, kteří chtějí vstoupit na území EU za účelem dobrovolné činnosti, zavedením zvláštní vizové kategorie pro dobrovolníky se zrychleným řízením a zdarma.

3.2 Podporovat organizátory dobrovolných činností, aby zlepšovali jejich kvalitu

3.2.1 Provádět výzkum o dobrovolnictví. Takový výzkum by se měl zaměřit na různé modely a rámce pro dobrovolnictví, jakými jsou zaměstnanecké dobrovolnictví¹⁶ nebo dobrovolná služba „na plný úvazek“. Výsledky by měly být použity na zlepšení kvality v různých dobrovolnických oblastech, modelech a přístupech.

3.3 Uznávat dobrovolné činnosti s cílem podporovat vhodné pobídky pro jednotlivce, podniky a organizace rozvíjející dobrovolníky

3.3.1 Společně s dalšími zapojenými stranami zvýšit účinnost a platnost, pokud jde o dobrovolnictví, veškerých nástrojů uznávání v současném i budoucím celoživotním učení (CŽU) v Evropě¹⁷. Přispělo by k tomu snížení administrativní zátěže v používání těchto nástrojů a zvýšení podpory pro jejich použití, stejně jako rozsáhlé vyhodnocení stávajících a plánovaných nástrojů.

3.3.2 Doporučit vládám členských států zvýšit povědomí o dobrovolnictví ve vzdělávacích systémech. To by přispělo k rozvoji zvýšení znalostí a povědomí o přínosech dobrovolnictví.

3.3.3 Standardizovat výsledky nástrojů uznávání a jiných příležitostí k získání dodatečných evropských kreditů na vysokých školách prostřednictvím dobrovolnictví. To by znamenalo, že Evropský kreditní systém (European Credit Transfer Accumulation System, ECTS) by zahrnul standardní mechanismus pro uznávání dosaženého vzdělání prostřednictvím dobrovolnictví.

3.3.4 Pokračovat v podpoře Cen pro zaměstnanecké dobrovolnictví (Employee Volunteering Awards) k podpoře a propagaci dobrovolnictví zaměstnanců. Pomocí příkladů inspirovat a podporovat osvědčené postupy a podněcovat další rozvoj dobrovolnických programů pro zaměstnance.

3.4 Zvýšit povědomí o hodnotě a významu dobrovolnictví

3.4.1 Vyzvat Eurostat, aby zavedl vhodné měřicí nástroje a srovnatelné kvalitativní a kvantitativní ukazatele pro dobrovolnictví ve svém shromažďování dat na všech úrovních, jak je navrženo Evropským projektem měření dobrovolnictví¹⁸. Tím by se zajistila přesnost sběru dat s ohledem na velikost, rozsah, dynamiku, dopad a ekonomickou hodnotu dobrovolnictví, a byla by tak zajištěna možnost fakticky podložené tvorby politiky a srovnávací analýzy.

3.4.2 Umožnit zahrnutí času dobrovolníků jako příspěvku v naturáliích s finanční hodnotou jako spolufinancování, a to ve všech evropských finančních programech, a vyzvat členské státy, aby učinily totéž. Zavedení společné praxe v měření dobrovolnictví by usnadnilo správné uplatňování této možnosti.

4. Členským státům EU

V souladu se zásadou subsidiarity je úlohou členských států EU v oblasti dobrovolnictví zajistit, aby dobrovolnické politiky a strategie vytvářely prostředí, které umožňuje občanům přispívat k lepší společnosti prostřednictvím dobrovolnictví. Aliance věří, že zatímco dobrovolnické politiky na úrovni členských států by měly být v souladu s celkovým politickým

rámcem EU pro dobrovolnictví, národní tradice a souvislosti by měly být základním faktorem při rozvoji prostředí pro dobrovolnictví. Konzultace a spolupráce se všemi zainteresovanými stranami na národní úrovni by měly být také základním rysem ve všech záležitostech týkajících se dobrovolnictví.

4.1 Usilovat o vytváření příznivého prostředí pro dobrovolnictví v EU

4.1.1 Vypracovat národní dobrovolnické strategie v návaznosti na pokyny, které poskytuje P.A.V.E. Taková strategie by měla být založena na koordinovaném a proaktivním přístupu k dobrovolnické politice v partnerství se všemi zúčastněnými stranami a brát v úvahu přínos dobrovolnictví pro jednotlivce, komunitu a celkově pro společnost. Strategie by měla zahrnovat mechanismy pro pozorné sledování dobrovolnictví zejména v zemích s méně rozvinutou kulturou dobrovolnictví. Měly by být rozvíjeny a ulehčovány možnosti pro přeshraniční dobrovolnictví.

4.1.2 Uznávat dobrovolníky jako přidanou hodnotu při zadávání veřejných zakázek v oblasti zdravotnictví a sociální oblasti. To by umožnilo mobilizovat určitý počet dobrovolníků v konkrétních případech jako pozitivní kritérium při zadávání veřejných zakázek, které by se rovnalo vytváření nových pracovních míst.

4.1.3 Vyvinout podpurné právní rámce pro dobrovolnictví, jež by změnily stávající zákony, které vytvářejí překážky pro dobrovolnictví. Různé strany by měly být zapojeny do procesu a rozvoje rámců a jejich dopad pravidelně sledován. Rámec a monitorování procesů by měly zajistit, aby byly dodržovány následující zásady:

4.1.4 Každý má svobodu vykonávat dobrovolnictví a nikdo není nucen účastnit se dobrovolnických programů. Pozornost je třeba věnovat podpoře a usnadnění rovného přístupu k dobrovolnictví prostřednictvím rozvoje inkluzivních dobrovolnických politik a programů a uznání role, již dobrovolnictví hraje v podpoře začleňování.

4.1.5 Přístup k přiměřené sociální ochraně (zdravotní, úrazové a pojištění odpovědnosti za škodu). To by mělo být zajištěno pro všechny dobrovolníky, kde je to možné, ale především pro ty, kteří působí v rámci organizace. Organizacím pracujícím s dobrovolníky by měl být poskytnut přístup k finanční podpoře na pokrytí s tím spojených nákladů.

4.1.6 Ochrana před ztrátou sociálních dávek, jako jsou dávky v nezaměstnanosti a dávky sociálního zabezpečení. Dobrovolníci by neměli ztratit nárok na státní dávky, když by jako nezaměstnaní vykonávali dobrovolné činnosti, a organizace s dobrovolníky pracující by měly v takových případech potvrdit, že dobrovolnictví není v rozporu s požadavky na adresáty dávek nebo nejde proti nim.

4.1.7 Jsou přijata opatření s cílem usnadnit dobrovolnictví pro záchrannou službu. Tato ustanovení by měla obsahovat sadu kompenzačních opatření pro zaměstnavatele zaměstnanců, kteří jsou také dobrovolníci, a kteří v případě nouze musejí opustit pracovní místo, aby dobrovolně zasáhli ve prospěch veřejnosti, například v záchranných operacích po závažných haváriích, při povodních, zemětřeseních nebo rozsáhlých požárech.

4.1.8 Snížené požadavky na povinné kontroly rejstříků trestů. Tento požadavek by měl být

na dobrovolníky aplikován, pouze pokud je to nezbytně nutné k ochraně ohrožených lidí, a výpisy by měly být bezplatné a vydávány v přiměřené lhůtě.

4.1.9 Daňová ustanovení podporující dobrovolnictví: Dobrovolníci by neměli platit daň z příjmu z peněz, které obdrželi jako náhradu výdajů vzniklých v souvislosti s dobrovolnictvím. Povinnost DPH by se měla vyhnout administrativní zátěži, kterou dobrovolníci nemohou jednoduše provést; organizace pracující s dobrovolníky by neměly mít povinnost zaplatit daň z peněžních prostředků přijatých prostřednictvím soukromých darů; soukromé dary by měly být daňově uznatelné pro dárce; měla by být zavedena opatření s cílem zabránit společností v zasílání daňových asignací organizacím a nadacím, z nichž mají prospěch výhradně zaměstnanci firmy nebo jejich příbuzní; měly by být vyvinuty finanční pobídky pro zaměstnavatele, kteří zřizují zaměstnanecké dobrovolnické programy.

4.2 Umožnit organizátorům dobrovolných činností, aby zlepšili jejich kvalitu

4.2.1 Shodnout se společně s dalšími zúčastněnými stranami na národním rámci klíčových zásad a součástí kvality dobrovolnictví. Takový rámec by měl být vytvořen s ohledem na specifický kontext a kulturu dobrovolnictví a dostupné příklady osvědčených postupů. Měl by také odrážet obecní rámec klíčových principů a komponent kvality dobrovolnické činnosti a procesy zajišťování kvality vytvořené na úrovni EU. Měl by být používán všemi zúčastněnými stranami a aplikován na rozhodnutí o financování a rozvoji politik a programů.

4.3 Uznávat dobrovolné činnosti s cílem podporovat vhodné pobídky pro jednotlivce, podniky a organizace rozvíjející dobrovolníky

4.3.1 Vytvořit a umožnit oficiální status dobrovolníka. Ten by měl být k dispozici pro všechny, kteří jej chtějí, aniž by někdo byl nucen k registraci pod ním.

4.3.2 Podporovat povědomí o dobrovolnictví ve vzdělávacích systémech spolu s dalšími stranami. To by přispělo k vytváření pevnější kultury dobrovolnictví a zvýšilo uznání přínosu dobrovolnictví pro individuální osobní rozvoj a aktivní občanství. Měla by být podporována spolupráce mezi poskytovateli vzdělávání a organizacemi pracujícími s dobrovolníky a rozvojem vhodných mechanismů podporování poskytování uznávaného vzdělávání dobrovolníkům.

4.3.3 Ve spolupráci s ostatními zúčastněnými stranami vypracovat národní standardy pro měření osobních kompetencí získaných prostřednictvím dobrovolnictví. Uznávání akreditace předchozího učení (Accreditation of Prior Learning, APL) prostřednictvím dobrovolnictví by usnadnilo lepší pochopení jeho hodnoty pro procesy celoživotního učení. Partnerství s dalšími zúčastněnými stranami by mělo být využito pro rozvoj vhodných nástrojů, které berou v úvahu stávající kulturu uznání a slouží k uznání řady kompetencí, které mohou být získány prostřednictvím dobrovolnictví. Ty by měly být vyvíjeny ve společném rámci, aby umožňovaly přenositelnost dovedností.

4.3.4 Rozvíjet veřejné oceňování či systémy vyznamenávání dobrovolníků. To bude podporovat kulturu uznání u veřejnosti, médií a sociálních partnerů a obecně u dalších zúčastněných stran.

4.4 Zvýšit povědomí o hodnotě a významu dobrovolnictví

4.4.1 Rozvinout mechanismy, které umožní organizacím pracujícím s dobrovolníky, aby

mohly oficiálně zahrnout hodnotu dobrovolnického úsilí do jejich výkazů zisku a ztrát. Tyto mechanismy by měly být zvládnutelné a nevytvářet nepřekonatelnou administrativní zátěž. Měly by být navrženy tak, aby umožňovaly dát přesnější hodnotu činnosti, která byla posílena prostřednictvím dobrovolnictví.

4.4.2 Zavést v rámci oficiálních postupů shromažďování dat vhodné měřicí nástroje a srovnatelné kvalitativní a kvantitativní ukazatele pro dobrovolnictví. To by mělo zajistit přesný sběr dat s ohledem na velikost, rozsah, dynamiku, dopad a ekonomickou hodnotu dobrovolnictví, a tak zajistit možnost provádění politiky založené na důkazech.

4.4.3 Uznat propojení mezi dobrovolnictvím a zaměstnatelností. Zatímco dobrovolnictví by nemělo být vnímáno jako náhrada za zaměstnání, měla by být uznána a podporována schopnost dobrovolnictví poskytovat inovativní odezvy na tuto obecnou výzvu.

5. Sociálním partnerům

Zaměstnavatelé ze všech sektorů a odbory jsou důležitými aktéry pro dobrovolnictví a v dialogu o dobrovolnictví mezi zapojenými stranami. Zaměstnavatelé a odbory mají důležitou úlohu v pochopení a podpoře dobrovolnictví, ať už se vyskytuje jako součást zaměstnaneckých dobrovolnických programů nebo ve volném čase zaměstnance. Aliance identifikovala několik konkrétních opatření, která zaměstnavatelé a odbory mohou rozvíjet společně, a tak dále podporovat dobrovolníky, kteří mohou být jejich zaměstnanci nebo členové, a dobrovolnictví obecně.

5.1 Usilovat o vytváření příznivého prostředí pro dobrovolnictví v EU

5.1.1 Vést dialog o zaměstnaneckém dobrovolnictví a dobrovolnictví podporovaném zaměstnavateli. Ten by se měl uskutečňovat jak na politické, tak na programové úrovni v různých rozhodovacích strukturách, měly by do něho být zapojeny všechny zainteresované strany a zvláštní pozornost by se měla věnovat názorům a přáním zaměstnanců.

5.1.2 Podporovat a rozvíjet zaměstnanecké dobrovolnické programy a dobrovolnictví podporované zaměstnavateli. S dobrovolními činnostmi prováděnými zaměstnanci samotnými z jejich vlastní iniciativy (a v souladu s hodnotami zaměstnavatele) by mělo být, pokud si to dotčený zaměstnanec přeje, nakládáno stejně jako v rámci programů zaměstnaneckého dobrovolnictví.

5.2 Umožnit organizátorům dobrovolných činností, aby zlepšili jejich kvalitu

5.2.1 Podporovat politiky sociální odpovědnosti podniků (Corporate Social Responsibility, CSR), které vedou k lepší kvalitě dobrovolnictví. Tyto politiky by měly být vyvinuty ve spolupráci s organizacemi pracujícími s dobrovolníky a měly by přispívat k podpoře dobrovolnictví jak finančně, tak v naturálních.

5.3 Uznávat dobrovolné činnosti s cílem podporovat vhodné pobídky pro jednotlivce, podniky a organizace rozvíjející dobrovolníky

5.3.1 Zvyšovat povědomí o přínosu, který zaměstnanci vykonávající dobrovolnickou činnost mohou mít. Zejména přínos k hospodářskému a sociálnímu kapitálu prostřednictvím do-

vedností a schopností, které získají prostřednictvím dobrovolnictví, ať už prováděného jako součást vnitřního systému zaměstnaneckého dobrovolnictví nebo dobrovolnictví z vlastní iniciativy zaměstnance.

5.3.2 Vyhledávat a rozvíjet způsoby, jak zahrnout program zaměstnaneckého dobrovolnictví do běžného řízení rozvoje kariéry. To je důležité zejména pro zaměstnance, kteří jsou zaměstnáni na nižších pozicích nebo jsou v procesu transformace v důsledku změn na pracovišti, například odchod do důchodu nebo na novou pozici.

5.3.3 Rozvíjet politiky lidských zdrojů a kapacity na pomoc zaměstnancům a potenciálním zaměstnancům v lepší komunikaci toho, co se naučili v rámci dobrovolnictví. Tím se zvýší uznání zásadní role dobrovolnictví ve zvyšování zaměstnatelnosti, v osobním rozvoji a aktivním občanství.

5.3.4 Uznat, že dobrovolnictví je důležitou součástí osobnostního rozvoje zaměstnanců a jejich dovedností a že oni působí jako vyslanci, kteří podporují možnosti pro dobrovolnictví v příslušných fórech. Hodnotící systémy by měl být používány k uznávání vzdělání dosaženého prostřednictvím dobrovolnictví jejich zaměstnanců.

5.3.5 Uznat, že investice podnikatelské sféry (Business Community Investment) jsou víc než jen filantropie. Měla by být věnována pozornost tomu, jak činnosti v komunitě vytvářejí pozitivní dopad a poskytují přidanou hodnotu (CSR¹³) programu organizace.

5.3.6 Vypracovat katalog těch, kteří na národní úrovni aktivně podporují zaměstnanecké dobrovolnictví. To by mělo být provedeno společně s organizacemi pracujícími s dobrovolníky a sloužilo by jako zdroj informací pro další zúčastněné strany se zájmem o zjištění příležitostí a možností partnerství v zaměstnaneckém dobrovolnictví.

5.3.7 Vytvořit veřejnou výzvu, jako např. den činnosti ve prospěch komunity na místní, národní a evropské úrovni. Mediální pokrytí by v takovém případě dále podpořilo zájem a diskuse o zaměstnaneckém dobrovolnictví a dobrovolnictví obecně.

5.4 Zvýšit povědomí o hodnotě a významu dobrovolnictví

5.4.1 Jasně formulovat, jak je dobrovolnictví oceňováno, a představovat hodnotu zaměstnaneckého dobrovolnictví a dobrovolnictví podporovaného zaměstnavateli jako nedílné součásti politik v oblasti CSR. Dokumentovat je jako součást širších zpráv o činnosti organizace vůči veřejnosti (např. CSR nebo integrovanou zprávou) a komunikovat je všem zúčastněným stranám.

5.4.2 Stavět na výsledcích projektů, jako např. „Dovednosti pro zaměstnatelnost posílené prostřednictvím zapojení zaměstnanců do komunity“ z Laboratoře CSR¹⁹. To umožní větší propagaci hodnoty programů dobrovolné činnosti zaměstnanců v podpoře dovedností znevýhodněných a vyloučených skupin.

5.4.3 Uznat hodnotu dobrovolnictví pro „triple bottom line“²⁰. Účetnictví zahrnující všechny náklady jako součást politiky v oblasti CSR by mělo vzít v úvahu ekologický a sociální výkon, stejně jako finanční, a mělo by tedy obsahovat i veškeré dobrovolnictví vykonávané zaměst-

nanci, zejména když se provádí v rámci programu zaměstnaneckého dobrovolnictví a když zaměstnanec souhlasí, že by to tak mělo být.

5.4.4 Přispět k lepšímu pochopení hodnoty zaměstnaneckého dobrovolnictví pro všechny zúčastněné strany. Podporovat začlenění vhodných klíčových výkonnostních ukazatelů pro zaměstnanecké dobrovolnictví a jeho dopad na stávající a všeobecně uznávané standardy podávání zpráv, doplněné kvalitativními metodami, případovými studii a procesy hodnocení a monitorování.

6. Občanské společnosti

Zatímco je občanská společnost obecně pro dobrovolnictví důležitou ze zainteresovaných stran, organizace občanské společnosti nejenže zapojují dobrovolníky, ale významně na dobrovolnicích závisí kvůli své další existenci. Organizace občanské společnosti jsou tedy skupina zúčastněných stran s nejbližším přímým kontaktem s dobrovolníky samotnými. Primární odpovědnost organizací občanské společnosti je nejen pracovat s ostatními zúčastněnými stranami, aby zajistily, že názory dobrovolníků a organizací pracujících s dobrovolníky jsou brány v potaz, ale také přímo podporovat dobrovolníky a pečovat o ně nejlepším možným způsobem a nastavit příklady osvědčených postupů pro všechny ostatní subjekty a partnery. Aliance se domnívá, že některé přímé iniciativy ze strany občanské společnosti by značně přispěly ke zlepšení situace pro dobrovolníky v Evropě.

6.1 Usilovat o vytváření příznivého prostředí pro dobrovolnictví v EU

6.1.1 Pokračovat v rozvoji legitimních reprezentačních platform organizací pracujících s dobrovolníky na všech úrovních politiky. Tyto platformy by měly usilovat o reprezentativitu a usnadňovat cenný dialog s dalšími stranami.

6.1.2 Vypracovat a zavést strategie, jak snížit a kontrolovat případné napětí mezi místními potřebami a výsledky projektů požadovanými poskytovateli. To přispěje k zajištění příznivějšího prostředí zajišťujícího, že hodnota dobrovolnictví je vždy maximalizována.

6.2 Umožnit organizátorům dobrovolných činností, aby zlepšili jejich kvalitu

6.2.1 Zavádět strategie a investovat prostředky do neustálého vývoje účinných systémů vedení, participace a systém řízení dobrovolníků. Příkladem může být zavádění principů kvality, dohody s dobrovolníky, sledování systémů a mechanismů k zajištění, že dobrovolníci budou více zapojeni a mít vliv na řízení a rozhodování v organizacích.

6.2.2 Prosazovat a podporovat uznávání, vzdělávání a rozvoj dobrovolníků. To by vedlo k lepšímu rozvoji jejich talentu a pomohlo k odstranění nesouladu mezi dostupností dobrovolníků a potřebami organizací.

6.3 Uznávat dobrovolné činnosti s cílem podporovat vhodné pobídky pro jednotlivce, podniky a organizace rozvíjející dobrovolníky

6.3.1 Zajistit, aby metody uznávání nadále odrážely potřeby dobrovolníků. Vytvořit strategický přístup k uznávání dobrovolnictví, určení cílů této strategie, potřeb různých zainteresovaných stran, dostupných prostředků a metod sledování a hodnocení zakládání metod

a postupů uznávání v oblasti individuálních potřeb dobrovolníků a nástrojů sebeuznávání.

6.3.2 Rozvíjet systémy uznávání znalostí, dovedností a kompetencí získaných prostřednictvím dobrovolnictví. Plně využívat dostupných nástrojů pro kvalitativní uznání a akreditaci²¹ a rozvoj nových iniciativ.

6.3.3 Zavést systém řízení dobrovolníků, který bude také rozvíjet a udržovat kulturu uznávání v rámci organizace. To umožní zaměstnancům i dobrovolníkům, aby si byli vědomi své role v uznání dobrovolnictví.

6.3.4 Zajistit, že bude představována úloha dobrovolníků a jejich příspěvek k cílům jejich organizace. To by mělo zahrnovat všechny příslušné komunikační materiály vyvinuté organizací nebo jejich partnery/investory a zahrnovat spolupráci s dalšími organizacemi pracujícími s dobrovolníky s cílem oslavovat, jaký je příspěvek dobrovolníků pro společnost – lze využít relevantních příležitostí, jakými jsou Mezinárodní den dobrovolníků (5. prosince) nebo Mezinárodní den manažerů dobrovolnictví (5. listopadu).

6.4 Zvýšit povědomí o hodnotě a významu dobrovolnictví

6.4.1 Povzbuzovat mediální podporu aktivit, které mají zvýšit povědomí veřejnosti o dobrovolnictví a jeho hodnotě a vlivu na společnost. Měly by být využívány všechny dostupné formy médií včetně tradičních médií a sociálních médií.

6.4.2 Usnadňovat zapojení dobrovolníků do rozhodování na všech úrovních organizace. Tím se nejen zvýší hodnota příspěvku, který přináší, ale také povědomí o ní interně i externě.

6.4.3 Provádět vhodný a účinný nábor, školení a řízení dobrovolnického cyklu, za účelem maximalizovat přidanou hodnotu jejich snah a aktivit. Zvláštní pozornost by měla být věnována zajištění toho, aby přínos nových dobrovolníků byl chápán a podporován stávajícími dobrovolníky. Kdyby každý dobrovolník přivedl jednoho nového, jsme jen krok od zdvojnásobení počtu dobrovolníků v Evropě.

Obsah kompletního dokumentu:

Kompletní P.A.V.E. je k dispozici v angličtině na adrese:

http://www.eyv2011.eu/images/stories/pdf/EYV2011Alliance_PAVE_copyfriendly.pdf

Souhrn

Předmluva

Kontext

SEKCE 1 – Politická doporučení

1. Úvod
2. Všem zúčastněným
3. Evropským institucím
4. Členskými státy EU
5. Sociálními partnerům
6. Občanské společnosti

SEKCE 2 – Kvalita dobrovolnictví

SEKCE 3 – Právní rámec

SEKCE 4 – Infrastruktura pro dobrovolnictví

SEKCE 5 – Nástroje pro uznávání

SEKCE 6 – Hodnota dobrovolnictví

SEKCE 7 – Zaměstnanecké dobrovolnictví

Přílohy

- Slovníček pojmů
- Sestavování pracovních skupin a průběh prací
- Členové pracovních skupin
- Poznámky
- Chronologie evropské legislativy a klíčových politik ve vztahu k dobrovolnictví
- Poděkování

Poznámky

¹ http://consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lisa/124863.pdf

² http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/reding/pdf/news/20110920_en.pdf

³ http://ec.europa.eu/economy_finance/emu_history/documents/treaties/rometreaty2.pdf,
http://www.eu2007.de/de/News/download_docs/Maerz/0324-RAA/English.pdf

⁴ <http://www.eyv2011.eu/resources-library/item/39-the-european-year-of-volunteering-eyv-2011-discussion-paper>, <http://www.eyv2011.eu/resources-library/item/40-eyv-2011-alliance-position-paper-available-in-different-language-versions-2008>

⁵ http://ec.europa.eu/economy_finance/focuson/crisis/index_en.htm

⁶ <http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201109/20110901ATT25750/20110901ATT25750EN.pdf>

⁷ http://consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lisa/124863.pdf

⁸ <http://www.nfenetwork.eu/>

⁹ <http://www.euro26.org/>, <http://www.isic.org/>

¹⁰ <http://youth-partnership-eu.coe.int/youth-partnership/ekcyp/index>; www.ivr.org.uk

¹¹ http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/reding/pdf/news/20110920_en.pdf

¹² http://consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lisa/124863.pdf

¹³ Například v politice sociální odpovědnosti podniků (CSR), sportu, vzdělávání, civilní ochrany, zdravotní a sociální péče, začleňování, zaměstnanosti a boje proti chudobě, celoživotního vzdělávání, imigrace a integrace, stejně jako životního prostředí a zahraničních věcí s EHVS atd.

¹⁴ <http://www.eyv2011.eu/resources-library/item/395-better-return-on-investment>

¹⁵ <http://www.easea.eu/>

¹⁶ Viz definice ve slovníku pojmů.

¹⁷ <http://www.thefreedictionary.com/lifelong+learning>

¹⁸ <http://evmp.eu/>

¹⁹ <http://www.eyv2011.eu/resources-library/item/32-csr-laboratories-bringing-the-european-alliance-on-corporate-social-responsibility-to-life-engage-2008>

²⁰ <http://www.economist.com/node/14301663>

²¹ Na základě stejných základních principů: Platnost – předložené důkazy by měly být přiměřené deklarovanému učení; spolehlivost – do jaké míry existuje mezi hodnotiteli soulad nebo nesoulad; dostatečnost – množství a řada důkazů, která by měla být dostatečná k určení kompetence mezi celou řadou studijních výsledků; autenticita – důkaz musí být ověřitelný; aktuálnost – k činnosti mělo dojít v určitém časovém rámci.